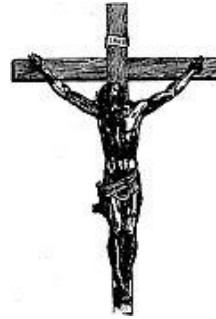


# *Przedmiotowy System Oceniania*

*Religia*



dla: Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Nr 1 w Przysietnicy

## 1. Wprowadzenie:

Katecheza ze swej natury jest „...wychowaniem w wierze dzieci, młodzieży i dorosłych; obejmuje przede wszystkim wyjaśnienie nauki chrześcijańskiej, podawana jest na ogół w sposób systematyczny i całościowy w celu wprowadzenia wierzących w pełnię życia chrześcijańskiego”.

Wyjątkowo ważny element procesu katechizacji stanowi ocena z religii. Jest ona szczególnym świadectwem postawy katechizowanych. Każdy stopień ma znaczenie wychowawcze i uczniowie głęboko go przeżywają. Stopień z religii należy traktować jako notę wyjątkowo doniosłą dla wychowania chrześcijańskiego.

## 2. Cel oceniania:

Ocena na katechezie nie jest jednak elementem zasadniczym, dlatego podkreśla się prawdę, iż nie uczymy się dla stopnia, ale po to, by **poznać Chrystusa i przyłączyć do Niego**. Dyrektorium ogólne o katechizacji mówi, że celem katechezy jest „...**doprowadzenie do Komunii z Jezusem Chrystusem**”, „...nie tylko spotkanie z Jezusem, ale zjednoczenie, a nawet głęboka z Nim zażyłość”.

Uczniów, Rodziców i Katechetów ostatecznie oceni Bóg. Rodziców i Katechetów za to, jak wyglądało ich przekazywanie wiary – słowem i życiem, a Uczniów – jak przyjmowali to, co do nich Bóg mówił. Należy zatem stale kształtować sumienie własne i dzieci, by w prawdzie dokonywać samooceny swojego postępowania.

Katecheza szkolna ma swoje źródło w rodzinie. Jeżeli tam jej braknie - będzie nieskuteczna. Zapraszam więc Rodziców i Opiekunów do współpracy. Ja ze swej strony dołożę wszelkich starań, by oceniać sprawiedliwie, w miłości dążącej do prawdziwego dobra uczniów.

**Drogich Rodziców proszę zatem o radosne i odpowiedzialne traktowanie obowiązku wychowania dziecka w wierze, przyjętego na chrzcie świętym.**

**Ocenianie wiadomości i umiejętności ucznia z religii ma na celu:**

- systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu jego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
- dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom religii doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

**3. Zadania katechezy:**

- ✓ rozwijanie poznania wiary,
- ✓ wychowanie liturgiczne,
- ✓ formacja moralna,
- ✓ nauczanie modlitwy,
- ✓ wychowanie do życia wspólnotowego,
- ✓ wychowanie do misji.

**4. Ocenianiu podlegają:**

- zdobyte wiadomości,

- umiejętności w zastosowaniu prawd moralnych,
- pilność i sumienność w zdobywaniu wiedzy,
- aktywność na katechezie,
- odrabianie pracy domowej,
- prowadzenie zeszytu (jako ocena wspomagająca).
- oraz realizowanego przez nauczyciela programu nauczania, uwzględniającego tę *Podstawę*.

## **„ŻYCIE RELIGIJNE UCZNIÓW JEST PRZEDMIOTEM OSĄDU SUMIENIA DOKONYWANEGO WOBEC BOGA”**

### **5. Sytuacje oceniania:**

„Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela religii poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z „*Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce*”.

- Ocenianie odbywa się na podstawie zewnętrznej obserwacji zaangażowania ucznia, odpowiedzi ustnej (w czasie kontroli indywidualnej i grupowej), prac pisemnych oraz innych prac ucznia:
- sprawdziany pisemne godzinne przeprowadzane będą po niektórych głównych blokach tematycznych (zapowiadane tydzień wcześniej i poprzedzone lekcją powtórzeniową),
- uczeń, który nie zaliczy głównego sprawdzianu nie może na semestr uzyskać oceny celującej,
- krótkie kartkówki dotyczą treści z trzech ostatnich lekcji lub Małego Katechizmu i mogą być niezapowiadane (w przypadku dzieci bez orzeczeń z poradni – z Małego Katechizmu istnieje obowiązek zaliczenia),
- prace domowe będą sprawdzane w różny sposób, ale nie muszą być oceniane stopniem,

- uczeń może w ciągu semestru zgłosić dwukrotnie brak przygotowania bez ujemnych konsekwencji; każdy następny brak przygotowania lub pracy domowej jest równoznaczny z oceną niedostateczny,
- nieobecność na lekcji nie usprawiedliwia ani braku przygotowania, ani braku notatki w zeszycie,
- laureaci finałów pozaszkolnych konkursów religijnych otrzymują na semestr ocenę celującą (pod warunkiem, że średnia ocen wynosi co najmniej bardzo dobry),
- oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców,
- nie ma z religii ocen opisowych,
- ocena z religii wlicza się do średniej ocen ucznia,
- wystawianie ocen na półrocze i koniec roku odbywa się na podstawie ocen jednostkowych, w porozumieniu z uczniem,
- ocena końcowa obejmuje pracę ucznia w pierwszym i drugim semestrze,
- pozytywną ocenę roczną z nauki religii może otrzymać ten uczeń, który w klasie programowo niższej został sklasyfikowany na pozytywną ocenę roczną,
- uczeń, który nie uzyskał oceny rocznej z religii lub uzyskał roczną ocenę niedostateczną powinien uzupełnić braki w następnym roku szkolnym, w formach i terminie ustalonych przez nauczyciela religii,
- w odpowiedzi ustnej oceniamy: zawartość rzeczową, argumentowanie, zgodność z tematem, umiejętność formułowania myśli, sposób prezentacji odpowiedzi.
- Praca w grupach – oceniamy współpracę w grupie, udział w dyskusji, umiejętność słuchania, prezentacja rezultatów, dyscyplinę.
- Zeszyt - ocenianiu podlega: rzeczowość, estetyka, systematyczność, przejrzystość, twórczość dodatkowa.

Wszystkie zdobyte przez ucznia oceny będą wpisywane do dziennika oraz zeszytu ćwiczeń. Rodzice proszeni są o przeglądanie zeszytów i podpisywanie ocen.

## 6. Poprawianie ocen

- Uczeń, który nie pisał sprawdzianu i uczeń, który otrzymał z niego ocenę niedostateczną, może zaliczyć materiał w ciągu 2 tygodni w toku zajęć szkolnych w formie ustalonej przez nauczyciela,
- istnieje możliwość poprawy niektórych ocen (decyduje nauczyciel), ale wszystkie brane są pod uwagę przy wystawianiu oceny końcowej.

## 7. Klasyfikowanie

- Uczeń może nie być klasyfikowany z religii, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny śródrocznej lub rocznej z powodu nieobecności ucznia na tych zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczanego na religię w szkolnym planie nauczania,
- Termin egzaminu klasyfikacyjnego z religii uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
- Egzamin klasyfikacyjny z religii przeprowadza się w formie pisemnej i ustnej.
- Egzamin klasyfikacyjny z religii przeprowadza nauczyciel religii w obecności innego nauczyciela religii wskazanego przez dyrektora szkoły.
- W czasie egzaminu klasyfikacyjnego z religii mogą być obecni – w charakterze obserwatorów – rodzice (prawni opiekunowie) ucznia.
- Z przeprowadzonego egzaminu klasyfikacyjnego z religii sporządza się protokół.
- W przypadku nieklasyfikowania ucznia z religii w dokumentacji przebiegu nauczania zamiast oceny wpisuje się „nieklasyfikowany”.
- Fakt nieklasyfikowania ucznia z religii nie ma wpływu na promocję do klasy programowo wyższej ani na ukończenie szkoły.
- **Uczeń, który nie uzyskał oceny rocznej z religii lub uzyskał roczną ocenę niedostateczną powinien uzupełnić braki w następnym roku szkolnym, w formach i terminie ustalonych przez nauczyciela religii.**

## **8. Warunki i tryb uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana**

Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą w ciągu 7 dni od zakończenia zajęć dydaktyczno- wychowawczych złożyć u dyrektora szkoły wniosek o ponowne ustalenie oceny z wyszczególnieniem:

- a) nazwy zajęć edukacyjnych oraz przewidywanej przez nauczyciela rocznej oceny klasyfikacyjnej,
- b) oceny wyższej niż przewidywana z uzasadnieniem, a zgodnej z oczekiwaniami wnioskujących.

W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna z religii została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, dyrektor szkoły powołuje komisję, która:

- a. w przypadku ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej – przeprowadza pisemny i ustny sprawdzian (2 godziny) wiadomości i umiejętności ucznia oraz ustala roczną ocenę klasyfikacyjną,
- b. termin sprawdzianu wiadomości i umiejętności uzgadnia się z uczniem i jego rodzicami /prawnymi opiekunami/.
- c. test jest zaliczony pozytywnie, o ile uczeń uzyska 90% punktów możliwych do uzyskania.

W ciągu 7 dni po złożeniu wniosku:

- a) składający wniosek otrzymuje wymagania edukacyjne na daną ocenę,
- c) wnioskodawca składa świadectwo u dyrektora.

O ile uzyskana ocena na teście nie jest niższa, niż zdobyta w trybie normalnym, jest ona oceną ostateczną (jeżeli jest niższa – pozostaje ocena ze świadectwa).

Z przeprowadzonych działań sporządza się protokół.

## **9. Kryteria oceniania**

W kryteriach oceniania obowiązuje **zasada kumulowania wymagań** – ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym do pułapu, który chce osiągnąć.

<b>CELUJĄCY</b>	<b>BARDZO DOBRY</b>	<b>DOBRY</b>	<b>DOSTATECZNY</b>	<b>DOPUSZCZAJĄCY</b>
<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Posiadał wiedzę przekraczającą poza program nauczania religii w danej klasie.</li> <li>2. Umiejętności znacznie wykraczają poza program; uczeń samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia oraz biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program.</li> <li>3. Uczeń wyróżnia się aktywnością, twórczo rozwija uzdolnienia, dba o formację religijną, z zaangażowaniem wypełnia obowiązki; pilny, gorliwy.</li> <li>4. Język poprawny, znajomość terminologii właściwej dla poziomu edukacyjnego, swoboda w posługiwaniu się pojęciami wchodzącymi w zakres materiału kształcenia.</li> <li>5. Pięknie prowadzi zeszyt, wykazuje własną twórczą inicjatywę w jego prowadzeniu.</li> <li>6. Wyróżnia się wzorową postawą wobec innych, realizuje w swoim życiu przykazanie miłości.</li> </ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Opanował pełny zakres wiedzy określonych programem katechezy, potrafi je samodzielnie objaśnić i powiązać w całość.</li> <li>2. Pełny zakres umiejętności określonych programem; uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.</li> <li>3. Uczeń aktywny, dba o formację religijną; sumiennie wypełnia obowiązki; pilny, rzetelnie wykonuje powierzone mu zadania.</li> <li>4. Język poprawny, znajomość terminologii właściwej dla poziomu edukacyjnego.</li> <li>5. Przejawia postawę apostołską.</li> <li>6. Posiada piękny, staranny i uzupełniony zeszyt.</li> </ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wiadomości opanował na poziomie przekraczającym wymagania minimum programowego.</li> <li>2. Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.</li> <li>3. Uczeń aktywny; wypełnia powierzone mu zadania; wymaga kontroli pod względem pilności, starannie wypełnia obowiązki.</li> <li>4. Usterki stylistyczne; uczeń potrafi samodzielnie posługiwać się terminami naukowymi.</li> <li>5. Ładnie prowadzi zeszyt.</li> <li>6. Jest zdyscyplinowany i systematyczny.</li> </ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dysponuje podstawową wiedzą w zakresie programu, umożliwiającą mu postępy w dalszej nauce.</li> <li>2. Umiejętności określone programem; uczeń nie przekracza wymagań zawartych w minimum programowym oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności</li> <li>3. Brak większego zainteresowania i zaangażowania; uczeń zaniedbuje obowiązki.</li> <li>4. Prawdy są przekazywane za pomocą języka potocznego.</li> <li>5. Przeciętnie prowadzi zeszyt z notatkami i pracami domowymi.</li> </ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Dysponuje minimalną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem.</li> <li>2. Uczeń rozwiązuje zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.</li> <li>3. Niechętny udział w procesie katechetycznym; brak zaangażowania, działanie niedbałe.</li> <li>4. Uczeń ma trudności z przekazem słownym.</li> <li>5. Prowadzi mniej lub bardziej rzetelnie zeszyt.</li> </ol>



**KRYTERIA OCENIANIA**

(dla uczniów z obniżeniem wymagań)

<b>CELUJĄCY</b>	<b>BARDOZO DOBRY</b>	<b>DOBRY</b>	<b>DOSTATECZNY</b>	<b>DOPUSZCZAJĄCY</b>
<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Opanował pełny zakres wiedzy określonych programem katechezy, potrafi je samodzielnie objaśnić i powiązać w całość.</li><li>2. Pełny zakres umiejętności określonych programem; uczeń sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.</li><li>3. Uczeń aktywny, dba o formację religijną; sumiennie wypełnia obowiązki; pilny, rzetelnie wykonuje powierzone mu zadania.</li><li>4. Język poprawny, znajomość terminologii właściwej dla poziomu edukacyjnego.</li><li>5. Przejawia postawę apostołską.</li><li>6. Posiada piękny, staranny i</li></ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Wiadomości opanował na poziomie przekraczającym wymagania minimum programowego.</li><li>2. Poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.</li><li>3. Uczeń aktywny; wypełnia powierzone mu zadania; wymaga kontroli pod względem pilności, starannie wypełnia obowiązki.</li><li>4. Usterki stylistyczne; uczeń potrafi samodzielnie posługiwać się terminami naukowymi.</li><li>5. Ładnie prowadzi zeszyt.</li><li>6. Jest zdyscyplinowany i systematyczny.</li></ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Dysponuje podstawową wiedzą w zakresie programu, umożliwiającą mu postępy w dalszej nauce.</li><li>2. Umiejętności określone programem; uczeń nie przekracza wymagań zawartych w minimum programowym oraz rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności.</li><li>3. Brak większego zainteresowania i zaangażowania; uczeń zaniedbuje obowiązki.</li><li>4. Prawdy są przekazywane za pomocą języka potocznego.</li><li>5. Przeciętnie prowadzi zeszyt z notatkami i</li></ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Dysponuje najbardziej podstawową wiedzą w zakresie programu.</li><li>2. Zna podstawowe modlitwy, prawdy wiary i rozumie je.</li><li>3. Zadania wykonuje z pomocą nauczyciela, pamięta podstawowe myśli z katechezy.</li><li>4. Przeciętnie prowadzi zeszyt z notatkami i pracami domowymi.</li><li>5. Wykazuje słabe zainteresowanie przedmiotem.</li><li>6. Biernie uczestniczy w katechezie i życiu parafialnym.</li></ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"><li>1. Dysponuje minimalną wiedzą w zakresie materiału przewidzianego programem.</li><li>2. Zna najbardziej istotne z podstawowych modlitw i prawd wiary.</li><li>3. Proste zadania o niewielkim stopniu trudności rozwiązuje przy czyjejs pomocy.</li><li>4. Prowadzi mniej lub bardziej rzetelnie zeszyt.</li><li>5. Niechętnie bierze udział w katechezie, ale stara się słuchać.</li></ol>

uzupełniony zeszyt.		pracami domowymi.		
---------------------	--	-------------------	--	--

### KRYTERIA OCENIANIA

(dla uczniów z lekkim upośledzeniem)

CELUJĄCY	BARDZO DOBRY	DOBRY	DOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY
<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Posiadał wiedzę i umiejętności na poziomie oceny dobrej dla pozostałych uczniów.</li> <li>2. Dobrze posługuje się zdobytymi wiadomościami, potrafi je zastosować we własnym życiu, jest świadkiem wiary.</li> <li>3. Dbą o własną formację religijną.</li> <li>4. Wypowiada się logicznie i na dany temat.</li> <li>5. Wyróżnia się aktywnością pilnością w grupie katechetycznej.</li> <li>6. Ma staranny, kolorowo prowadzony zeszyt.</li> <li>7. Swoją postawą nie budzi zastrzeżeń.</li> </ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie oceny dostatecznej dla pozostałych uczniów.</li> <li>2. Słucha ze zrozumieniem.</li> <li>3. Objasnia zadania i wykonuje je.</li> <li>4. Posiada dobrą znajomość Małego Katechizmu.</li> <li>5. Chętnie i regularnie bierze udział w katechezie.</li> <li>6. Realizuje przykazanie miłości w codziennym życiu.</li> <li>7. Zna podstawowe gesty i postawy liturgiczne i odważnie je stosuje.</li> <li>8. Posiada staranny i uzupełniony zeszyt.</li> <li>9. Jest zdyscyplinowany.</li> </ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Potrafi samodzielnie odpowiedzieć na część pytań związanych z tematem katechezy.</li> <li>2. Zna podstawowe modlitwy i najważniejsze wydarzenia z życia Jezusa.</li> <li>3. Umie wyrażać własną przynależność do Boga.</li> <li>4. Przejawia aktywność na lekcji i chętnie bierze udział w przedstawieniach teatralnych (np. typu jasełka).</li> <li>5. Zachowuje szacunek dla świętych przedmiotów, miejsc i znaków religijnych.</li> </ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wykazuje przeciętne zainteresowanie przedmiotem, wiedzę na niskim poziomie.</li> <li>2. Umie czynić znak krzyża, zna Ojciec nasz, Pozdrowienie Anielskie.</li> <li>3. Biernie uczestniczy w katechezie i życiu parafialnym, ale nie przeszkadza innym na zajęciach.</li> <li>4. Chętnie modli się śpiewem.</li> <li>3. Umie odróżnić dobro od zła.</li> <li>4. Prowadzi zeszyt.</li> </ol>	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Wiedzę z religii posiada wybiórczą, na bardzo niskim poziomie.</li> <li>2. Nie wykazuje zbytniego zainteresowania przedmiotem.</li> <li>3. Ma trudności z wypowiedzią.</li> <li>4. Zna podstawowe modlitwy, odróżnia dobro od zła.</li> <li>4. Nie wykazuje zaangażowania, jest leniwy i niedbały.</li> <li>5. Nie odrabia zadań domowych, ale prowadzi zeszyt.</li> </ol>

Ocenę niedostateczną może otrzymać uczeń, który (ogólne zasady):

- nie posiada wymaganych wiadomości;
- uporczywie nie wykonuje zadań, poleceń nauczyciela;
- wcale nie współpracuje z grupą, nauczycielem, klasą;
- nie posiada zeszytu;
- ma lekceważący stosunek do przedmiotu.

### 9. Objasnienia

WIEDZA - *Słownik współczesnego języka polskiego*: ogół wiadomości, umiejętności w jakiejś dziedzinie, zdobytych dzięki uczeniu się, doświadczeniu życiowemu; zasób wiadomości z jakiejś dziedziny. Wiedza jest konieczna, aby wiara była rozumna.

UMIEJĘTNOŚCI - zdolność stosowania teoretycznej wiedzy do jakichś celów praktycznych lub jako rezultat wprawiania jednostki do wykonywania pewnych czynności.

- sprawność w posługiwaniu się zdobytymi doświadczeniami (wiedzą i operacjami) przy wykonywaniu określonych zadań
- Umiejętność (zdolność zastosowania wiedzy) może być rozumiana w dwóch kategoriach:
- zdolność teoretyczna,
- zdolność praktyczna.

AKTYWNOŚĆ - zdolność podejmowania działań, inicjatywa, czynne uczestnictwo

PILNOŚĆ- rzetelność, gorliwość w działaniu, solidność, staranność

SUMIENNOŚĆ - wykonywanie swoich obowiązków dokładnie, skrupulatnie

ZESZYT – zeszyt tradycyjny lub karty pracy

Opracowała Janina Wolanin

(na podstawie:

„Dyrektorium katechetyczne Kościoła Katolickiego w Polsce” Konferencji Episkopatu Polski,

„Zasady oceniania osiągnięć edukacyjnych z religii Rzymsko-katolickiej w szkołach”

Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski

„Wewnątrzszkolny System Oceniania”)